

СИЛАБУС

з курсу «Бюджетування діяльності суб'єктів господарювання»
на отримання ступеню вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю
072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка

Обсяг курсу – 3 кредити (ECTS): 24 години лекції, 24 години – практичні заняття, 42 годин – самостійна робота, залік.

Викладач курсу – Поливана Людмила Анатоліївна к.е.н., доцент кафедри обліку та аудиту (<http://new.khntusg.com.ua/staff/polivana-ljudmila-anatoliivna>)

Опис курсу

Пререквізити (базові знання необхідні для успішного опанування компетентностями). Базові знання з дисциплін: «Фінанси підприємства», «Податкова система», «Інформаційні системи і технології у сфері фінансів, банківської справи та страхування», «Фінансова діяльність суб'єктів господарювання», «Бухгалтерський облік».

Постреквізити. Останній семестр.

Структуру та зміст курсу побудовано на основі узагальнення реальної практики управління провідними підприємствами. Опановуючи курс, здобувач вищої освіти має усвідомити сучасну методологію та інструментарій бюджетування діяльності суб'єктів господарювання. Формування сучасних ринково адекватних систем менеджменту на підприємствах України вимагає не лише узагальнення та удосконалення власних здобутків у цій сфері, а й залучення прогресивних управлінських технологій, що зарекомендували себе у практиці функціонування успішних іноземних організацій. На сучасному етапі саме управлінська діяльність визначає значною мірою успіхи організації на внутрішньому і зовнішньому ринках, якість інституційних і структурних змін, здатність до адаптації в умовах жорстокої конкуренції, фінансову стійкість, платоспроможність, ліквідність та ділову активність. Тому володіння керівниками, економістами, фінансистами, менеджерами, фахівцями у сфері бізнес-адміністрування технологіями бюджетування є запорукою отримання підприємством значних конкурентних переваг у сфері менеджменту.

Мета та основні завдання курсу.

Мета курсу – формування у майбутніх фахівців систематизованого комплексу знань у сфері фінансових відносин, пов'язаних з впровадженням бюджетних систем, що дозволить удосконалити управління грошовими потоками суб'єктів господарювання, активами та пасивами з метою пошуку найоптимальнішого варіанту діяльності підприємства чи його окремих структурних підрозділів.

Завданнями курсу є:

- вивчення сутності та принципів фінансового планування;
- оволодіння методами фінансового планування;
- усвідомлення організації оперативного, поточного та перспективного фінансового планування на підприємстві;
- знання сутності та призначення бюджетування;
- визначення системи бюджетного управління на підприємстві;
- оволодіння методикою бюджетування на підприємстві;
- усвідомлення видів та особливостей розробки бюджетів на підприємстві;
- знання бюджетної організації та мотивації на підприємстві.

Вивчення даного курсу дає можливість здобувачу вищої освіти:

знати:

- економічний зміст, задачі та принципи фінансового планування;
- методи фінансового планування;
- особливості організації фінансового планування на підприємстві;
- систему бюджетного управління на підприємстві;
- методіку бюджетування на підприємстві;
- організацію процесу бюджетування на підприємстві;
- особливості розробки бюджетів на підприємстві.

вміти:

- визначати сутність та особливості фінансового планування на підприємстві;
- використовувати методи фінансового планування;
- вести організацію фінансового планування;
- визначати систему бюджетного управління на підприємстві;
- складати різні види бюджетів на підприємстві;
- володіти основами бюджетного планування на підприємстві;
- усвідомлювати сутність бюджетної організації та мотивації.

Компетентність, що забезпечує. Вивчення курсу забезпечує формування у фахівців компетентності щодо базових принципів, основних категорій, сучасних концепцій, теоретичних положень і практичних методів бюджетування діяльності суб'єктів господарювання, а також формування здатностей:

- розв'язувати складні завдання і проблеми у сфері професійної діяльності з бюджетування діяльності суб'єктів господарювання, що передбачає проведення досліджень або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог;
- вміти виявляти ставити і вирішувати проблеми бюджетування діяльності суб'єктів господарювання;
- мати навички використання сучасних комунікаційних технологій у сфері бюджетування;
- володіти методикою бюджетування на підприємстві;
- здійснювати виконання адміністративно – управлінських функцій у сфері діяльності суб'єктів господарювання;
- визначати механізми бюджетного управління та основні недоліки існуючої структури управління.

Результати навчання – в результаті вивчення курсу студенти можуть організувати функціонування та розвиток системи бюджетування діяльності суб'єктів господарювання, координувати діяльність облікового персоналу з урахуванням потреб менеджменту суб'єктів господарювання. Володіти інноваційними технологіями, обґрунтовувати вибір та демонструвати вміння застосовувати методики підготовки і надання інформації щодо бюджетування для потреб управління суб'єктом господарювання.

Структура курсу

Змістовий модуль I «Сутність, структура та розвиток бюджетування»

Лекції:

- Тема 1. Сутність, становлення та розвиток фінансового планування на підприємстві.
- Тема 2. Становлення бюджетування в Україні.
- Тема 3. Методичні основи бюджетування на підприємстві.
- Тема 4. Розробка організаційної та фінансової структури підприємства.
- Тема 5. Розробка облікової політики підприємства.

Практичні заняття:

- Тема 1. Сутність та значення фінансового планування і прогнозування у фінансовому управлінні підприємства.
- Тема 2. Становлення бюджетування в Україні.
- Тема 3. Побудова бюджету продажів. Побудова бюджету виробничих витрат. Бюджет прямих витрат на матеріали. Бюджет прямих витрат на оплату праці. Бюджет виробничих (накладних) витрат. Побудова бюджету витрат на реалізацію й управління.
- Тема 4. Побудова прогнозного звіту про прибутки і збитки. Складання прогнозного балансу.
- Тема 5. Розробка облікової політики підприємства.

Змістовий модуль II «Система бюджетів та бюджетний процес»

Лекції:

- Тема 6. Розробка системи бюджетів.
- Тема 7. Особливості бюджетного процесу у виробництві.
- Тема 8. Розробка операційних бюджетів підприємства.
- Тема 9. Розробка і технологія складання фінансових бюджетів.
- Тема 10. Відповідальність та мотивація в бюджетуванні.

Практичні заняття:

- Тема 6. Бюджетна структура підприємства.

Тема 7. Фінансовий і інвестиційний цикли у виробництві і галузеві особливості бюджетного процесу.

Тема 8. Види операційних бюджетів та їх особливості.

Тема 9. Види фінансових бюджетів та принципи їхньої побудови.

Тема 10. Взаємозв'язок основної мети підприємства та мотивації персоналу.

Політика курсу – жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу.

Система оцінювання - оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: модуль 1 – 50 % семестрової оцінки; модуль 2 – 50% семестрової оцінки.

Інформаційні ресурси

Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>

Бібліотека ХНТУСГ. URL: <https://library.khntusg.com.ua/>

Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>

Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>

Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>

Державна служба статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>